د لنډې کيسې او ژبي کريکټر تر منځ تفاوت

موضوع : ادبيات   PA:

ليکوال: استاد نوراحمد قران مل

السلام عليکم ورحمت الله و برکاته!

د لنډي کيسې او ژبي کريکټر تر منځ پر تفاوت باندي خبره ده.

دا که په عموم کي ورته متوجې سو، يو ډيره عميقه موضوع ده. تقريباً څلور يا متفرق موضوعات پکښي را نغښتي دي. په يوه اړخ کي د لنډي کيسې لنډه پيژندنه، په بل اړخ کي د ژانر لنډه پيژندنه، په دريم اړخ کي د کريکټر پيژندنه، او په وروستي اړخ کي د تويير يا د جلا والي دی. چي هره موضوع يې ځان ته د پام وړ مسائل لري خو په خلصه توګه موږ تاسي دا موضوع داسي رانغاړو چي هر لنډه کيسه چي ده خپل ځان ته کريکټر لري.

کريکټر د هغو افعالو،حرکاتو او تيوريو مجموعه ده چي د يوې کيسې بشپړ والی موږ ته په ثبوت رسوي. پر همدې بنسټ باندي هر کريکټر چي په لنډه کيسه کي سر ته رسيږي پر مخ باندي ځي دا ده دې لپاره دی چي د کيسې هغه مطلوب هدف چي پکښي مطرح سوی دی ،چي بايد په لاس راوړل سي. که داسي وي چي کريکټرونه د هدفونو څخه بيل وي، نو په هغه صورت کي بيا د کيسې رنګ پيکه راځي. يا په دې معني چي تيت او پرک پراخه ساحه خو را ټوله ساحه په لاس کي نه راځي او يا په دې معنی چي هدف پر يوه لور ځي او کريکټر پر بل لور ځي. خو که داسي وي چي يو څوک د لنډي کيسې په کريکټرايزيشن کي د Target، Goal او يا Object يا زموږ ستاسي په عامه اصطلاح د هدف پر لور [illegible] په يوه طرف کي د کريکټر موجوديت يا د عملي طبقاتو موجوديت او په بل اړخ کي د هدف سمارټ والی يا روڼ والی دا په خپله د کيسې جالب والی او روښان والی موږ ته په لاس راکوي.

Ketabton.com

د همدغه هدف د ترلاسه کولو لپاره چي کوم کريکټر مطرح کيږي کريکټر به حتمي پر دوو فزيکي مسائلو باندي ولاړ وي. يوه فزيکي د لوبغاړي يا هومر يا د اتل عمل دی چي دی کم عمل سر ته رسوي. چي دا په خپله دوې برخي دي. يو د کيسې اتل دی چي هغه خپل کريکټر پر مخ باندي بيايي او د خپلي لنډي کيسې د عمل په نتيجه کي د يو عکس العمل سره مخامخ کيږي. بيا به هدف لاس ته راوړنه خوښي او خوشحالي پکښي کي

(c) ketabton.com: The Digital Library

نغښتي وي هوساينې به پکښې کې وي. يا به نا اميدي پکښې نغښتې وي، لاس پر سر کيدل او د ټولني څخه لاس اخيستل وي پکښي.

دوهم بيا هغه ناقد يا ليکوال چې هغه د تنقيد په ژبه باندي يو لنډه کيسه ګوري هغه چې يې مطالعه کوي، نو په خپله به حتمي له دوو عمل سره مخامخ کيږي او د هغه په مقابل کي به عکس العمل ويني. که په مسلکي لحاظ په مني لحاظ لنډه کيسه نقد کړې وي نو حتمي به هغه څوک چې هغه يا دده پر نظر ملاحظه لري هغه به يې ور رد وي او يا هغه څوک چې هغه د ده سره تائيد والې راولي. چې دا کريټيسيزم يا نقد راشي موضوع ده. خو کله چې موږ تاسي پر دې موضوع باندي بيرته لنډې کيسې ته راګرځو او په لنډه کيسه کي موږ د کريکټر موضوع تشريح کوو.

کريکټر، عملي تطبقات، تيوري، اتل او ورسره تر څنګ هدف دا ټوله چې سره نغښتلي وي، منطقي ربط سره ولري په هغه صورت کي د کيسې روڼ والې او شفافيت موږ ته په لاس راکوي. د دې څخه با وجود موږ تاسي په کيسه کي د يو بلي موضوع سره مخامخ کيږو چې هغه په ناول يا په داستان کي کيداې سي. په ناول يا په داستان کي عموماً Hero ، لوبغاړې يا اتل د داستان يا د ناول يو نفر وي ټوله موضوع پر هغه محور باندي راګرځي د هر پراګراپ يا هري حسې موضوع چې پاې ته رسيږي بيا هم بيرته مطرح لوبغاړې پکښې وي. خو په لنډه کيسه کي څو کريکټرونه د څو کسانو راځي سره تر دې چې يو لنډه کيسه به خپل ځان ته يو لويغاړې لري يو اتل به لري خو په هغه کي به ډير مسائل راغلي وي چې دې به د نورو خلګو د عکس العملو سره شامل وي.

په يوه طرف کي به ادم خان د کيسې لوبغاړې وي په بل طرف کي به درخانې ورسره ملګرې وي، په بل طرف کي به بيا فتح هم ورسره ملګرې وي او داغسي د «کرمي »په کيسه کي چي موږ تاسي يې ګورو هلته به د کلابست په دروازه کي چي دوې وځي رابعه به وي پکښې کي د رابعه تر څنګ به فتح خان بريځې، کرمې به يې، هغه د هندوستان ډاکوان به يې هره مسئله به وي.

د لنډي کيسې لوبغاړې به فتح خان پريځې وي خو غم به ټول عمر د کرمې د خوا پيښ وي. نو په لنډه کيسه کي څو کسان او څو لوبغاړي مطرح کيږي. پر همدې بنسټ باندي د لنډي کيسې مرکزيت چي دې هغه د اورده داستان يا ناول په پرتله باندي پاشلې اوسيږي متمرکز نه وي. دغه تفاوت راځي پکښې کي ور څخه باوجود په لنډه کيسه کي په کريکټري برخه کي چي موږ او تاسي يې ګورو ځيني کسان وي چي هغه متحريک وي. د لوبغاړي رول

(c) ketabton.com: The Digital Library

پکښې اجرا کوي مخ په وړاندې ځي اجرأت کوي. خو ځینې نور کسان دي چې هغه په حاشیه کې په ځینو ځایونو کې یې نومان ور سره ذکر کیږي. په ځینو ځایونو کي یې نوم ذکر کیږي کریکټر یې نه واضح کیږي،

په ځینو ځایونو کې یې نوم ذکر کیږي عمل یې ذکر کیږ ي، لکن نتیجه یې نه معلومیږي پکښې. همدغه دوه مسائل دي چې دا په لنډه کیسه کې موږ تاسی ته هغه ابهامات په لاس را کوي. خو کله چې د دې ټولو څخه با وجود د لنډې کیسې په لیکنه کې د کریکټر په برخه کې د لیکوال هنریت ډیر مهم دی .

یو لیکوال کیدای سی چې په دوو هنرونو باندې یو د ادبیاتو په ژبه باندی داسې جادویي الفاظ و کاره وي چې هغه کلیشه یې الفاظ ونه اوسیږي. هر ګام ته تلوسه په لاس باندې ورکړي چې هغه باید دغه لنډه کیسه مطالعه کړي چې نور څه پیښیږي او هغه مطلوب ټکی په لاس باندې راوړي. خو ځینې لیکوالان په ساده او په سولیدلو الفاظو باندې خپله لیکنه داسی نویشته کوي چې خلګ و دې ته لیوالتیا نه ښیي چی دا کیسه تر پایه پوری ولولي.

لکه عادي توري چې سړی لولي. دغه هم د لیکوال هغه هنري کریکټر دی چې د کیسې د کریکټرایزېشن د اکمال لپاره، یا د بشپړ توب لپاره ډیر مهم بحث دی. دلته د هغه اساسي خبره چې بله چې راځي چې زموږ تاسی په پوښتنه کې مطرح سوې ده هغه داده چې د ژبو سره یا فرض مثال ژبه یې باید څنګه وکارول سي دا ډیره مهمه خبره ده.

لیکوال ته په کار ده چې وار د واره ډیالتیک ادبیات یا منطقوی ادبیات باید ده مطالعه کړی وي. په خوی، عاداتو، رسوماتو، وراشو په دې ټولو باید پوه و اوسیږي. د دې څخه با وجود د لیکوالی په پند باندې دی حاکم وي. د لنډې کیسې تیوریاني باید ده مطالعه کړي او په لنډه کیسه کې داسې نثر راوباسې چې بالا بود الفاظ، اضافه لیکنی، اضافه کلیمات داپه لیکنه کې نه ووسیږي .

لیکوال بل مسئولیت ددې لري چې د خپلې کیسې روان والی په ساده الفظو داسی نویشته کړي چې هغه د هر چا و مغز ته خطور وکړي او د هر چا مغز ته ورسیږي. یو څوک یې په دقیق ډول باندې مطالعه کړي. بل هنر یې دادي د لیکوال چې هغه لنډه کیسه په داسې جزابو الفاظو را شروع کړي چې خلګ تلوسه پیداکړي چی نور څه پیښیږي.

که داسې یې چې دی په سر کې مخکنې، زاړه، کلیشي الفاظ وکاروي،« لکه څنګه چې تاسې ته وو یل سوه، لکه څنګه چې تاسې ته معلومه ده، لکه

(c) ketabton.com: The Digital Library

څنګه چي ما دا تصميم ونيوی، لکه څنګه چي لنډه کيسه داسي ده» دغه هغه اصطلاحات دي چي هغه ډير تکرار سوي دي. نو خلګ و دې ته زړه نه ښه کوي .

دی بايد د لنډي کيسې پيلامه په داسي شکل باندي را شروع کړي په هغه خپله ډيالکټيک ژبه کي چي په هغه منطقه کي دغه لنډه کيسه دی نويشته کوي. چي هغه په يوه اړخ کي نوې او په بل اړخ کي د خلګو په ژبه باندي وي. فرض مثال يو ليکوال را ولاړيږي نويشته کوي چي «زه پوهيږم چي مرګ ډير دروند دی خو کله چي ما د احمد د ژوندانه راز وليدی ما خدای ته زاری وکړې چي خدايه ته پر احمد باندي ورحميږې. څونده ستونزي ا و مشکلات يې و ګالل. خو که ماته داسي مرګ راکوې خدايه ما وژغورې، زه د دغو تکالفو د دغو زحماتو توان نه لرم» په سر کي چي دغه الفاظ دا جملات تر خوله را ويستله هم يې عرف پکښي معلوم کړی، هم يې توان پکښي معلوم کړی او هم نور څه.

پر هم دې بنسټ باندی مور تاسي چي کله لنډه کيسه نويشته کوو دغه مسؤليت لرو پکښي کي چي بايد د ژبي د هنر اندازي پکښی زده کړې وي. په درنښت

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library